

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 2 декември 2016 г.
(OR. en)

15151/16

**Межд uninституционално досие:
2016/0377 (COD)**

**ENER 421
IA 136
CODEC 1817**

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От: Генералния секретар на Европейската комисия,
подписано от г-н Jordi AYET PUIGARNAU, директор

Дата на получаване: 1 декември 2016 г.

До: Г-н Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2016) 862 final

Относно: Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА
СЪВЕТА за готовност за справяне с рискове в електроенергийния
сектор и за отмяна на Директива 2005/89/EO

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2016) 862 final.

Приложение: COM(2016) 862 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 30.11.2016 г.
COM(2016) 862 final

2016/0377 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за готовност за справяне с рискове в електроенергийния сектор и за отмяна на
Директива 2005/89/EO**

(текст от значение за ЕИП)

{SWD(2016) 410}
{SWD(2016) 411}
{SWD(2016) 412}
{SWD(2016) 413}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Предложението регламент има за цел да гарантира въвеждането от всички държави членки на подходящи инструменти за предотвратяване, подготовка и справяне с кризисни ситуации в електроснабдяването. Дори когато пазарите и системите функционират добре, рискът от криза на електроснабдяването в резултат от различни обстоятелства (като например крайно тежки метеорологични условия, зловредни атаки — включително кибератаки, недостиг на горива) не могат да бъдат изключени. Освен това, когато електроенергийните системи са интегрирани, кризисните ситуации често имат трансгранични ефекти. Някои обстоятелства (например продължителен период на застудяване или горещини) може да засегнат няколко държави членки едновременно, и дори инциденти, започнали само в даден район, могат бързо да се разпространят и да обхванат други държави.

По настоящем поведението на държавите членки по отношение на предотвратяване, подготовка за и управление на кризисни ситуации се различава до голяма степен. Националните правила и практики обикновено се създадват само върху националния контекст, без да се взема под внимание какво се случва извън границите на дадената държава. Оценката на националните правни рамки и сегашните практики в Европа показва че:

- a) държавите членки оценяват различни рискове;
- б) държавите членки предприемат различни пакети от мерки за предотвратяване и управление на кризисни ситуации, и че тези мерки започват да се прилагат в различни моменти във времето¹;
- в) ролите и отговорностите са различни; и че
- г) няма еднозначно разбиране за това какво представлява кризисната ситуация.

Освен това обменът на информация и прозрачността при подготовката на държавите членки за кризисни ситуации в електроснабдяването и справянето с такива ситуации са много ограничени. Например, когато държавите членки си дадат сметка, че в предстоящите месеци техните електроенергийни системи могат да бъдат подложени на сериозно натоварване, често предприемат действия съвместно със своите оператори на преносни системи (ОПС), без систематично да информират останалите.

Това положение е резултатът от пропуск в правното регулиране. Сегашната правна рамка на ЕС (Директива 2005/89/EO² и Директива 2009/72/EO³) определя само общите

¹ Виж анализа в Междинния доклад за секторното проучване относно механизмите за осигуряване на капацитет (C(2016) 2107 final) и Работния документ на службите на Комисията, придружаващ този доклад (SWD(2016) 119 final).

² Директива 2005/89/EO на Европейския парламент и на Съвета от 18 януари 2006 година относно мерки за гарантиране сигурност на доставките на електрическа енергия и инфраструктурните инвестиции (OB L 33, 4.2.2006 г., стр. 22).

цели за сигурност на доставките, като оставя на държавите членки да решат как да изпълнят тези цели. По-специално, въпреки че правилата позволяват на държавите членки да предприемат „защитни мерки“, тези правила не посочват как държавите членки да се подготвят за такива ситуации и как да ги управляват.

Сегашното законодателство вече не отразява реалността на съвременния пазар на електроенергия, обхващащ взаимосвързани системи, в който нараства вероятността кризисни ситуации да засегнат няколко държави членки едновременно.

Проблемите, посочени в оценката на въздействието, която придрежава настоящото предложение, могат да бъдат обобщени, както следва:

- (1) кризисните планове и действията при кризи продължават да са единствено национални по своя фокус;
  - (2) липсват прозрачност и споделяне на информация; и
  - (3) не съществува единен подход за определяне и оценка на рисковете.
- **Съгласуваност със съществуващите разпоредби в тази област на политиката**

Предложеният регламент допълва разпоредбите на Третия пакет⁴, който се преразглежда паралелно. Преразгледаният Трети пакет ще има за цел да се подобри функционирането на вътрешния пазар на електроенергия, като наред с другото позволи повече гъвкавост и ограничи обхватата на субсидиите за адекватност на производството на електроенергия, включително чрез координирана европейска оценка на адекватността на ресурсите в дългосрочен план. Той ще цели също и подобряване на системната сигурност чрез по-добро сътрудничество между операторите на преносни системи (ОПС) на регионално равнище посредством създаването на регионални оперативни центрове.

Предложеният регламент посочва какво следва да направят държавите членки, за да предотвратят възникването на кризисни ситуации и да се справят с такива ситуации и как да си сътрудничат помежду си с тази цел, по-специално чрез прилагане на общи методи за оценка на рисковете, осигуряване на повече сравнимост и прозрачност на етапа на подготовка и по време на криза в електроснабдяването, и осигуряване на това дори и при кризисна ситуация електроенергия да се доставя там, където тя е най-необходима. Регламентът осигурява също така и рамка за по-системен мониторинг по въпросите на сигурността на доставките чрез Групата за координация в областта на електроенергетиката. Той допринася за преразгледания Трети пакет, като гарантира, че дори и в кризисни ситуации приоритет ще имат пазарните мерки и че пазарите могат да функционират толкова дълго, колкото е възможно.

---

³ Директива 2009/72/EО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/EО (OB L 211, 14.8.2009 г., стр. 55).

⁴ По отношение на електроенергията Третият енергиен пакет обхваща Директива 2009/72/EО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия, Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до мрежата за трансгранични обмен на електроенергия и Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия.

Предложението заменя Директива 2005/89/ЕО (за сигурността на доставките), която даваше много широка рамка от цели, които държавите да постигнат в областта на сигурността на доставките, но имаше малка експлоатационна стойност. По тази причина тази директива ще бъде отменена, както и някои разпоредби в Третия пакет, свързани със сигурността на доставките, по-специално член 4 (който изисква от държавите членки надзор на сигурността на доставките чрез национални доклади) и член 42 (който разрешава на държавите членки да предприемат „защитни мерки“ в случай на неочаквана криза в електроенергийния сектор) на Директивата за електроенергията⁵.

Мрежови кодекси и насоки, приети в съответствие с член 6 на Регламент (ЕО) № 714/2009,⁶ определят хармонизирани принципи за оперативно планиране и процеси за създаване на графици, изисквани при подготовката за трудности в реално време, свързани с експлоатационната сигурност. Проектът за регламент допълва тези технически правила, като определя административни и политически механизми, които да помогнат на националните органи да предотвратят кризисни ситуации и да се справят с такива ситуации като си сътрудничат помежду си и в същото време избягват неоправдана намеса на пазара и в задачите на ОПС.

Предложението надгражда по-специално *Насоките за експлоатация на системата*⁷ и *Мрежовия кодекс относно извънредните ситуации и възстановяването на електроснабдяването*⁸, които дават на ОПС технически правила за начина на обезпечаване на системна сигурност, включително при извънредни ситуации. Тези правила би трябвало да позволят на ОПС да се справят ефективно с повечето аварии, но сами по себе си те не гарантират, че държавите членки са съответно подгответи за кризисни ситуации от по-широк машаб, по-специално такива, които обхващат райони извън границите на дадена страна и често изискват вземане на решения от деликатно политическо естество (например за прекъсване на електроснабдяването).

Предложението регламент е съгласуван със съществуващото законодателство в областта на киберсигурността и критичната инфраструктура. Относно киберсигурността Директива (ЕС) 2016/1148 (директивата за мрежова и информационна сигурност)⁹ определя общите правила, а специфичните правила ще бъдат разработени приоритетно чрез мрежов кодекс, както предвижда преразгледаният регламент за електроенергията, в който ще се вземат предвид новите рискове, произтичащи от цифровизацията на енергийните системи. Предложението регламент допълва директивата за мрежова и информационна сигурност, като гарантира, че киберинцидентите ще се идентифицират по подходящ начин като риск и че мерките, предприети за справяне с тях ще се отразяват по съответен начин в плановете за готовност за справяне с рисковете.

⁵ Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (OB L 211, 14.8.2009 г., стр. 55).

⁶ Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до мрежата за трансгранични обмен на електроенергия и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1228/2003 (OB L 211, 14.8.2009 г., стр. 15).

⁷ Регламент (ЕС) .../... на Комисията от XXX г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия (OB [...]).

⁸ Регламент (ЕС) .../... на Комисията от XXX г. за създаване на мрежов кодекс относно извънредните състояния и възстановяването на електроснабдяването (OB [...]).

⁹ Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 година относно мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза (OB L 194, 19.7.2016 г., стр. 1—30).

Предложението регламент допълва също и Директива 2008/114/ЕО¹⁰, която въвежда обща процедура за установяването на европейски критични инфраструктури („ЕКИ“), като например инфраструктури и съоръжения за производство и пренос на електроенергия, и за тяхната защита от терористични нападения и други физически рискове. В по-широк смисъл предложението регламент се съсредоточава върху начина за обезпечаване на устойчивостта на електроенергийната система като цяло и за справяне с кризисни ситуации, когато такива ситуации възникнат.

- **Съгласуваност с другите политики на Съюза**

Предложението регламент има за цел изпълнението на главните цели на енергийния съюз, формулирани в Рамковата стратегия за устойчив енергиен съюз, с ориентирана към бъдещето политика по въпросите на изменението на климата.

Този регламент съответства също и на целта на Съюза да бъде укрепена Енергийната общност. Тъй като кризисните ситуации на електроснабдяването могат да се разпрострат извън границите на ЕС и да обхванат също и държави от Енергийната общност, Съюзът следва тясно да си сътрудничи с договарящите се страни от Енергийната общност за предотвратяването, подготовката за и справянето с криза в електроснабдяването, за да се осигури ефективно управление на кризите в рамките на цялата територия на Европа.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Предложението регламент предлага мерки за предотвратяване, подготовка за и справяне с кризисни ситуации в електроснабдяването в ЕС. Следователно правното основание за регламента е член 194 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

В член 194 от ДФЕС се признава, че е необходима известна степен на координация, прозрачност и сътрудничество при формирането на политиките на държавите членки на ЕС в областта на сигурността на доставките, за да се гарантира функционирането на енергийния пазар и сигурността на доставките в Съюза.

Необходимостта от действия на равнището на ЕС се основава на факта, че националните подходи не само водят до неоптимални мерки, но всъщност изострят въздействието на кризата. Освен това кризисните ситуации често не се ограничават до националните граници и могат пряко или косвено да засегнат няколко държави членки. Затова националните действия по отношение на готовността и смекчаване на рисковете не следва да се определят на чисто национално ниво, при потенциалното въздействие върху сигурността на електроснабдяването в съседна държава членка и/или върху наличието на мерки за справяне с евентуален недостиг.

---

¹⁰ Директива 2008/114/ЕО на Съвета от 8 декември 2008 г. относно установяването и означаването на европейските критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита (OB L 345, 23.12.2008 г., стр. 75).

Нарастващата взаимна обвързаност на пазарите на електроенергия в ЕС изисква координиране на мерките за сигурност на електроснабдяването. При липса на такава координация е вероятно мерките, предприети само на национално ниво, да изложат на опасност сигурността на електроснабдяването в други държави членки или на равнището на ЕС. Такива ситуации като продължителното застудяване през 2012 г. показваха, че координираните действия и солидарността са жизненоважни за осигуряване на електроенергия там, където е най-необходима. Действията в една страна могат да предизвикат рискове от прекъсване на електроснабдяването в съседните страни (например едностренното решение на дадена държава да наложи забрана върху износа имаше сериозни неблагоприятни последици за електроенергийния и газовия сектор на други държави). От друга страна координацията между държавите членки може да разкрие по-широк кръг от решения.

Потенциалът за по-ефикасни и не така скъпи мерки в резултат от регионално сътрудничество не е използван изцяло¹¹ и това е в ущърб на потребителите от ЕС.

- **Пропорционалност**

Предлаганият регламент цели да се постигне адекватно равнище на готовност навсякъде в Европа, да се засили доверието и сътрудничеството между държавите членки и да се смекчи влиянието върху клиентите в случай на възникване на такава криза. За постигане на тази цел регламентът предлага общи правила и принципи, които да се спазват, както и механизми за трансгранично сътрудничество.

В проекта на регламент обаче не се предлага пълно хармонизиране с всички мерки, които са обект на предписания на равнището на ЕС.

Регионалното сътрудничество между държавите членки е необходимо за справяне с недостатъците на настоящата система, в която доброволното сътрудничество се ограничава до операторите на преносни системи, и за да се даде възможност проблемите да се решават на регионално равнище.

- **Избор на инструмент**

При оценката на директивата за сигурност на доставките на електрическа енергия (главният правен акт в тази област) е установено, че изпълнението от държавите членки на принципите, въведени на равнище ЕС, е довело до смесица от национални правила и практики, различни в различните държави.

Един регламент е по-подходящ инструмент за осигуряване на последователно и прозрачно изпълнение на мерките за предотвратяване, подготовка за и справяне с кризи в електроснабдяването.

---

¹¹ Съществуващите макрорегионални стратегии на ЕС и Европейското териториално сътрудничество засилват регионалното сътрудничество между държавите членки, но то не включва предотвратяването и справянето с кризисни ситуации в електроснабдяването.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНите СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Комисията направи оценка на директивата за сигурност на доставките на електрическа енергия като разгледа нейното действие по пет критерия: значение, ефективност, ефикасност, съгласуваност и добавена стойност за ЕС. Резултатите от тази оценка са отразени в установените проблеми, посочени в оценката на въздействието. Основните заключения могат да бъдат обобщени по следния начин:

- директивата е неефективна по отношение на постигането на нейните цели, по-специално целта да допринесе за по-голяма сигурност на доставките на електрическа енергия в Европа. Някои от разпоредбите на директивата бяха изпреварени от последващо законодателство (по-конкретно Третия пакет и Регламента за TEN-E¹²); от друга страна все още съществуват пропуски в регулирането, по-специално що се отнася до предотвратяване и управлението на кризисни ситуации,
- намесата съгласно тази директива вече не е уместна, тъй като разпоредбите на директивата вече не съответстват на предизвикателствата, свързани със сигурността на доставките, пред които сме изправени днес. Тъй като взаимната свързаност на електроенергийните системи нараства, чисто национални подходи вече не могат да се считат за уместни, и
- добавената стойност на директивата е много ограничена, тъй като тази директива създаде обща рамка, но като цяло остави страните членки да определят собствени стандарти на сигурност на доставките.

- Консултации със заинтересованите страни**

В обществена консултация относно готовността за справяне с рискове в областта на сигурността на доставките на електрическа енергия (15 юли—9 октомври 2015 г.) бяха получени 75 отговора, включително от публични органи, международни организации (Международната агенция по енергетика), европейски органи (Агенцията за сътрудничество между енергийните регулатори — (ACEP) и Европейската мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия („ЕМОПС за електроенергия“) и повечето съответни заинтересовани страни (джуржества и асоциации). Целта бе да се разберат мненията на заинтересованите страни, по-специално по въпроса как държавите членки би трябвало да се подготвят и да си сътрудничат с останалите с оглед определяне и управление на рисковете, свързани със сигурността на доставките на електроенергия. Главните резултати от консултацията и получените отговори са

---

¹² Регламент (ЕС) 347/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 година относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и за отмяна на Решение № 1364/2006/EO, както и за изменение на регламенти (EO) № 713/2009, (EO) № 714/2009 и (EO) № 715/2009. (OB L 115. 25.04.2013 г., стр. 39).

обобщени по-долу и са публикувани също и на интернет страницата на Комисията¹³. Различните мнения са отразени в оценката на въздействието.

Консултацията показва, че повечето от запитаните (дружества, асоциации и правителства) са на мнение, че сегашната правна рамка (директивата за сигурността на доставките) не е достатъчна, за да отговори на взаимозависимостите на един интегриран европейски пазар на електроенергия.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Предложеният регламент и оценката на въздействието бяха изгответи въз основа на голям обем материал (виж препратките в бележките под линия в оценката на въздействието). Направен бе също и преглед на сегашните национални правила и практики, свързани с готовността за справяне с рискове в областта на сигурността на доставките на електроенергия¹⁴ специално за оценката на въздействието.

По време на подготовката на проекта на регламента различни аспекти на това предложение бяха обсъдени с държавите членки и съответните заинтересовани страни в рамките на Европейския форум на регулатори на електроенергия (3—4 март 2016 г.) и Групата за координация в областта на електроенергетиката (16 ноември 2015 г. и 3 май 2016 г.).

- **Оценка на въздействието**

Всички предложени мерки бяха подкрепени от оценката на въздействието.

Комитетът за регулаторен контрол даде положително становище на 4 ноември 2016 г.

При оценката на въздействието бяха разгледани четири варианта на политика:

- 0+ подобряване на изпълнението/прилагането (нерегулаторен подход);
  1. минимални правила, които да се изпълняват от държавите членки;
  2. минимални правила, които да се изпълняват от държавите членки плюс регионално сътрудничество; и
  3. пълно хармонизиране и вземане на решения на регионално равнище.

Вариант 0+ не бе взет под внимание, понеже по-добро изпълнение и прилагане би било безрезултатно, тъй като сегашната законодателна рамка определя само общи принципи и дава на държавите членки широка свобода на действие относно начина, по който да прилагат тези принципи.

Вариант 1 има за цел по-голяма сравнимост и прозрачност между държавите членки в областта на готовността за справяне с рискове, но не задоволява необходимостта от засилване на трансграничното сътрудничество.

¹³ <https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/public-consultation-risk-preparedness-area-security-electricity-supply>

¹⁴

<https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/DG%20ENER%20Risk%20preparedness%20final%20report%20May2016.pdf>

Вариант 2 решава много от недостатъците на вариант 1 и осигурява по-ефективен пакет от решения. По-специално регионално координирани планове осигуряват установяване на рисковете на регионално равнище и приемане на съгласувани мерки за предотвратяване и справяне с кризисни ситуации.

Вариант 3 представлява подход на силно вмешателство, който цели преодоляване на възможните рискове чрез пълно хармонизиране на принципите и предписване на определени решения.

Предпочетеният вариант е вариант 2.

При разглеждането на вариант 2 бяха взети предвид следните въздействия:

1. Икономическо въздействие

Заключението на анализа е, че вариант 2 ще доведе до по-добра подготвеност за кризисни ситуации при по-ниски разходи чрез засилено регионално сътрудничество. Резултатите от симулациите¹⁵ показват, че добре интегрираните пазари и регионалната координация по време на периоди с крайно тежки метеорологични условия са от решаващо значение за справяне в часове на голямо натоварване на системата (при големи товари) и свеждане до минимум на вероятността за прекъсване на електроснабдяването.

Най-важното е, че подходът на национално ниво пренебрегва приноса на съседните държави при кризисна ситуация, докато регионалният подход води до по-добро използване на електроцентралите и по-голяма вероятност за избягване на отпадане на товари. Това се измерва чрез индикатора за сигурност на доставките „очаквана непредоставена електроенергия“ (EENS), който представлява електроенергията, която не е доставена на потребителите поради прекъсване на електроснабдяването, като процент от годишното потребление. При сътрудничество между държавите членки процентът на непредоставената електроенергия намалява (EENS спада от 0,36 % в сценарий на липса на сътрудничество до 0,02 % когато се осъществява регионално сътрудничество).

По-доброто координиране намалява общите разходи на системата и това може да има положителен ефект върху цените за потребителите. И обратно — липсата на координиране относно начините за предотвратяване и управление на кризисни ситуации води до значителни алтернативни разходи. Неотдавнашно проучване показва, че интегрирането на европейския пазар на електроенергия може да донесе значителни допълнителни доходи (12,5—40 милиарда евро в периода до 2030 г.). Тази сума обаче би спаднала на 3—7,5 милиарда евро, ако държавите членки се стремят самостоятелно да постигнат целите за сигурност на доставките¹⁶.

2. Кой ще бъде засегнат и по какъв начин?

Вариант 2 ще има положително въздействие върху обществото като цяло и по-специално върху потребителите на електроенергия, тъй като този вариант спомага за

¹⁵ Артлис (2016): *Изследване S16: Анализ на свързаните с приходите рискове за производителите на електроенергия*. Артлис (2016): *Изследване S4: Производството на електроенергия и анализ на адекватността на системата*.

¹⁶ *Предимствата на един интегриран европейски пазар (Benefits of an integrated European energy market)*, (2013 г.), BOOZ&CO.

предотвратяване на кризисни ситуации и ненужни и прекомерни изключвания. Предотвратяването и управлението на кризи ще бъде направено още по-результатно като се изисква от държавите членки ефективно да си сътрудничат и като се въведат инструменти за наблюдение на сигурността на доставките чрез Групата за координация в областта на електроенергетиката.

Мерките ще имат положителен ефект също и върху бизнес общността, тъй като ще има много повече прозрачност и сравнимост по отношение на начина, по който държавите членки се подготвят за кризисни ситуации и възнамеряват да се справят с такива ситуации. Това ще увеличи правната сигурност за инвеститорите, за производителите на електроенергия и обмена на електроенергия, а също така и за операторите на преносни системи, управляващи краткосрочни кризисни ситуации.

От заинтересованите страни най-засегнати ще бъдат компетентните органи (напр. министерства, национални регулаторни органи) като действащи лица, отговорни за подготовката на планове за готовност за справяне с рисковете (виж оценката на въздействието върху публичните органи по-долу).

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Предложението може да увеличи административната тежест, но само в ограничена степен. По-конкретно, националните органи ще трябва предварително да съгласуват на регионално равнище част от своите планове за готовност за справяне с рискове. Опитът обаче показва, че един по-регионален подход към оценката на риска и готовността е осъществим от техническа и от правна гледна точка. Тъй като регионалната част от плановете на практика ще се изготвя от регионални координационни центрове между ОПС, като цяло допълнителното натоварване за администрацииите на държавите членки ще бъде ограничено и несъмнено ще се компенсира от практическите ползи от такова сътрудничество¹⁷.

По-широкото регионално сътрудничество ще позволи на държавите членки да създават полезни взаимодействия, да се учат една от друга и съвместно да разработват най-добри практики. Това би трябвало с времето да доведе до намаление на административните въздействия.

Европейски участници като Комисията и ЕМОПС за електроенергия ще осигурят предоставят насоки и ще съдействат на процеса на подготовката за справяне с рискове и управлението на рискове. Това също ще спомогне за намаляване на въздействията върху държавите членки.

Не се създава нов орган, а съществуващите задължения се рационализират. Например Групата за координация в областта на електроенергетиката е съществуващ орган, който вече заседава редовно; намерението е той да бъде направен по-ефективен като му се възложат специфични задачи. Освен това националните задължения за докладване ще бъдат намалени (например чрез отмяна на задължението съгласно член 4 на

---

¹⁷ ОПС, регулаторите и енергийните органи на пет североевропейски страни си сътрудничат чрез Нордическия форум за планиране на действия при непредвидени ситуации и за управление на кризи (NordBER). Това включва обмен на информация, съвместни работни групи и планиране на действия при непредвидени ситуации за електроенергийния сектор на всичките пет държави, допълващи работата на национално равнище при извънредни ситуации и сътрудничеството между ОПС (www.nordber.org).

Директивата за електроенергията), а докладването на равнището на ЕС ще става в контекста на съществуващите доклади и задължения за докладване (например годишният доклад на АСЕР за мониторинг на вътрешните пазари на електроенергия и природен газ).

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Единственото отражение върху бюджета, свързано с настоящото предложение, се отнася за ресурсите на Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER). Това въздействие е описано в законодателната финансова обосновка, придружаваща паралелното предложение на Комисията за преработена версия на регламента за създаване на Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Комисията ще следи как държавите членки прилагат мерките, посочени в предложенияя регламент. Когато е необходимо, Комисията ще предложи да помогне на държавите членки да въведат необходимите промени в тяхното национално законодателство и ще организира семинари с всички държави членки (например чрез Групата за координация в областта на електроенергетиката) или двустранни срещи за изготвяне на проекти на плановете за готовност за справяне с рисковете. Ако е необходимо, Комисията ще приложи процедурата, посочена в член 258 от ДФЕС, в случай че държава членка не изпълни своето задължение за въвеждане на правото на Съюза.

Комисията също така ще следи постоянно сигурността на доставките в ЕС в сътрудничество с Групата за координация в областта на електроенергетиката.

- Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Предложеният регламент съдържа следните елементи:

1. Общи правила за предотвратяване на кризи и инструменти за осигуряване на трансгранично сътрудничество:

- държавите членки определят компетентен орган, който да отговаря за изпълнението на задачите, посочени в този регламент, по-конкретно изготвянето на проект за план за готовност за справяне с рискове;
- държавите членки трябва да изготвят плановете за готовност за справяне с рискове след консултации със заинтересованите страни, за да осигурят максимална готовност за кризисни ситуации в електроснабдяването и ефективно управление на такива ситуации, ако се случат. Плановете се разработват въз основа на сценарии при криза в електроснабдяването, определени от ЕМОПС за електроенергия и съответно държавите членки, и указват планираните или предприетите мерки за предотвратяване и смякчаване на сценарийите;

- преди даден план да бъде приет, компетентният орган представя за консултация проект за този план на компетентните органи в региона и на Групата за координация в областта на електроенергетиката. След консултиране окончателният план се изпраща на Комисията, оповестява се публично и се актуализира на всеки три години, освен когато обстоятелствата налагат по-често актуализиране;
- плановете се състоят от две части, посочващи националните мерки и координираните мерки, съгласувани между държавите членки във всеки регион. Тези планове следва да отчитат специфичните особености на всяка държава членка и да посочват ясно ролите и отговорностите на компетентните органи;
- всички мерки, съдържащи се в плановете, следва да са ясно изложени, прозрачни, пропорционални, недискриминационни и проверими. Те не трябва да застрашават сигурността на доставките на електрическа енергия на други държави членки или на Съюза като цяло; и
- плановете следва да включват мерки, които осигуряват предотвратяване и управление по подходящ начин на кризисни ситуации, случващи се едновременно. Те трябва да се съгласуват в регионален контекст и да включват минимум следното:
  - а) посочване на регионален мениджър или екип за действие при кризи;
  - б) механизми за споделяне на информация, уведомяване и сътрудничество в рамките на даден регион;
  - в) мерки за смекчаване на въздействието на дадена криза, включително при кризисни ситуации, случващи се едновременно (например регионални планове за изключване на постоянния товар или други мерки за взаимопомощ);
  - г) всички схеми за компенсиране на разходите, свързани с мерките за помощ; и
  - д) процедури за ежегодно проверяване на плановете.

2. Управление на кризисни ситуации в електроснабдяването:

- регламентът изисква при възникване на кризисна ситуация в електроснабдяването държавите членки незабавно да уведомяват съседните държави членки и Комисията. Освен това те трябва да дадат информация за причините за кризата, предприетите и планираните мерки за нейното смекчаване и евентуалната нужда от помощ от страна на други държави членки;
- изисква се държавите членки да уведомят Комисията и Групата за координация в областта на електроенергетиката, ако имат недвусмислена, сериозна и надеждна информация, че е възможно да настъпи събитие, което е вероятно да доведе до значително влошаване на електроснабдяването;

- държавите членки следва да си сътрудничат в дух на солидарност, за да се подготвят за кризисни ситуации в електроснабдяването и да се справят с такива ситуации с цел да се гарантира че електроенергията се подава там, където е най-необходима, срещу заплащане; и
- в случай на криза в електроснабдяването държавите членки трябва да действат в пълно съответствие с правилата на вътрешния пазар на електроенергия. Непазарни мерки могат да се прилагат само като последно средство и трябва да са необходими, пропорционални, недискриминационни и временни.

3. Индикатори за сигурността на снабдяването и оценки на риска:

- предложението изисква от ЕМОПС за електроенергия да разработи методика за определяне на сценарии при криза в електроснабдяването на регионално равнище, като вземе предвид минимум следните рискове:
  - а) редки и крайно тежки природни бедствия;
  - б) случайни опасности, превишаващи критерия за сигурност N-1¹⁸;
  - в) опасности, които произтичат от обстоятелства, като например недостиг на гориво; и
  - г) зловредни атаки;
- при изготвянето на плана за готовност за справяне с рискове ЕМОПС за електроенергия следва да използват тази методика, за да определят най-уместните сценарии при криза; и
- ЕМОПС за електроенергия разработва също и методика за оценка на адекватността в краткосрочен план, а именно сезонна адекватност, както и прогнози за адекватността на производството на електроенергия за една седмица напред и в рамките на деня. След одобряването на тази методика от АСЕР, тя се използва от държавите членки и от ЕМОПС за електроенергия при техните оценки на адекватността в краткосрочен план. Предложената оценка на адекватността в краткосрочен план допълва оценката на адекватността на ресурсите в дългосрочен план, предложена в преразгледания регламент за електроснабдяването, което осигурява една координирана европейска оценка на адекватността, за да се определи необходимостта от механизми за осигуряване на генериращи мощности.

4. Оценка и мониторинг:

- за да осигурят прозрачност след криза в електроснабдяването, държавите членки извършват последваща оценка на кризисната ситуация и нейното влияние;

¹⁸

Съгласно „Насоките относно действието на системите за пренос на електроенергия“ критерий (N-1) означава правилото, според което елементите на системата, които продължават да функционират в рамките на зоната на контрол на даден ОПС след настъпването на непредвидено събитие, са в състояние да поемат новата експлоатационна ситуация без да се нарушават границите на експлоатационна сигурност.

- предложението включва системен мониторинг на сигурността на доставките в ЕС чрез Групата за координация в областта на електроенергетиката.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за готовност за справяне с рискове в електроенергийния сектор и за отмяна на
Директива 2005/89/EО

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 194 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹⁹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²⁰,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) електроенергийният сектор в Съюза преминава през дълбока трансформация, която се характеризира с по-децентрализирани пазари с повече участници, системи с по-добра взаимна свързаност и по-голям дял на енергията от възобновяеми източници. В отговор на това Директива xxx/ Регламент xxx [Посочване на предложените директива за електроенергията и регламент за електроенергията] има за цел да усъвършенства правната рамка, регулираща вътрешния пазар на електроенергия на Съюза, така че да се осигури оптимално функциониране на пазарите и мрежите в полза на бизнеса и на потребителите.
- (2) добре функциониращите пазари и системи са най-добрата гаранция за сигурността на доставките. Дори когато пазарите и системите функционират добре обаче, рискът от криза в електроснабдяването (в резултат от крайно тежки метеорологични условия, зловредни атаки или недостиг на гориво) никога не могат да бъдат изключени. Последиците от кризисни ситуации често се простират извън националните граници. Дори когато авариите започват само в даден район, последствията от тях могат бързо да се разпространят отвъд границите. Някои извънредни обстоятелства, като например период на

¹⁹ ОВ С,, стр. .

²⁰ ОВ С,, стр. .

застудяване, гореща вълна или кибератака, могат да засегнат едновременно цели региони.

- (3) в контекста на взаимосвързани пазари на електроенергия и електроенергийни системи предотвратяването и управлението на кризи не може да се счита за чисто национална отговорност. Необходими са обща рамка от правила и координирани процедури, за да се осигури ефективно сътрудничество между държаните членки и другите участници отвъд границите, в дух на прозрачност и солидарност.
- (4) директива 2005/89/EO на Европейския парламент и на Съвета²¹ посочва необходимите мерки, които държавите членки следва да предприемат, за да се гарантира сигурност на електроснабдяването като цяло. Разпоредбите на тази директива бяха до голяма степен заместени от последващото законодателство, по-специално по отношение на това как би трябало да се организират пазарите, така че да се осигури разполагаемост с достатъчна преносна способност, как да си сътрудничат операторите на преносни системи, за да се гарантира стабилност на системата²² и по отношение на необходимостта да се осигури наличие на подходяща инфраструктура²³. Настоящият регламент разглежда специфичния въпрос на предотвратяване и управление на кризи в електроенергийния сектор.
- (5) насоките относно експлоатацията на системата²⁴ и Мрежовият кодекс относно извънредните ситуации и възстановяването на електроснабдяването²⁵ представляват подробно ръководство с правила относно начина, по който операторите на преносни системи и другите съответни участници следва да действат и да си сътрудничат за обезпечаване на сигурност на системата. Тези технически правила би трябало да осигурят ефективно справяне на експлоатационно ниво с повечето аварии в електроснабдяването. Настоящият регламент се отнася за кризисни ситуации в електроснабдяването, които може да имат по-широк обхват и въздействие. Регламентът определя какво следва да направят държавите членки, за да предотвратят такива ситуации и какви мерки могат да предприемат в случай, че оперативните правила за системата вече не са достатъчни. Дори и при кризисни ситуации обаче правилата за експлоатация на системата следва да продължават изцяло да се спазват.
- (6) този регламент посочва обща рамка от правила за начина, по който да се предотвратят кризисни ситуации в електроснабдяването и да се управляват такива ситуации, като се осигури по-голяма прозрачност на етапа на подготовка и по време на криза и че дори и при кризисна ситуация електроенергия се подава там, където е най-необходима. Регламентът изисква държавите членки да си сътрудничат на регионално равнище в дух на солидарност. Регламентът определя също така и рамка за ефективен мониторинг на сигурността на

²¹ Директива 2005/89/EO на Европейския парламент и на Съвета от 18 януари 2006 година относно мерки за гарантиране сигурност на доставките на електрическа енергия и инфраструктурните инвестиции (OB L 33, 4.2.2006 г., стр. 22).

²² Препратка към преразгледания Трети пакет.

²³ Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 г. относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура (OB L 115, 24.4.2013 г., стр. 39).

²⁴ Регламент (ЕС) .../... на Комисията от XXX г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия, OB [...].

²⁵ Регламент (ЕС) .../... на Комисията от XXX г. за създаване на мрежов кодекс относно извънредните ситуации и възстановяването на електроснабдяването, OB [...].

доставките в Европа чрез Групата за координация в областта на електроенергетиката. Това би трябвало да доведе до по-добра подготвеност за справяне с рискове при по-ниски разходи. То би трябвало също така и да укрепи вътрешния енергиен пазар чрез засилване на доверието между държавите членки и изключване на неподходяща намеса от страна на държавите при кризисни ситуации, по специално избягване на неоправдано съкращаване на трансграничните потоци.

- (7) директивата за сигурността на мрежите и информационните системи (директивата за МИС)²⁶ определя общи правила, а специфичните правила за киберсигурност ще бъдат разработени чрез мрежов кодекс както предвижда [предложеният регламент за електроенергията]. Настоящийт регламент допълва директивата за сигурността на мрежите и информационните системи, като осигурява това киберинцидентите да се идентифицират по подходящ начин като риск и мерките, предприети за справяне с тях да се отразяват по съответен начин в плановете за готовност за справяне с рисковете.
- (8) в Директива 2008/114/EO²⁷ на Съвета се предвижда процедура с оглед повишаване на сигурността на означените европейски критични инфраструктури в Съюза, включително някои електроенергийни инфраструктури. Заедно с настоящия регламент Директива 2008/114/EO допринася за създаването на всеобхватен подход към енергийната сигурност на Съюза.
- (9) решение № 1313/2013/ЕС²⁸ на Европейския парламент и на Съвета относно Механизъм за гражданска защита на Съюза посочва изисквания към държавите членки да извършват на всеки три години оценка на риска на национално или на съответно под-национално равнище и да разработват и уточняват планирането за управлението на риска от бедствия. Специфичните действия за предотвратяване на рискове, готовност и планиране за справяне с рискове, посочени в настоящия регламент, трябва да са съгласувани с по-широките национални оценки на риска, които се изискват съгласно Решение № 1313/2013/ЕС и отчитат множество рискове.
- (10) за да улеснят предотвратяването на кризи в електроснабдяването, обменът на информация и последващата оценка на такива кризи държавите членки определят един компетентен орган като точка за контакт. Това може да е съществуващ или нов орган.
- (11) общият подход към предотвратяването и управлението на кризи изисква преди всичко държавите членки да използват едни и същи методи и дефиниции за установяване на рисковете, свързани със сигурността на електроснабдяването, и да са в състояние да направят ефективно сравнение колко добре се справят в тази област те и техните съседи. Регламентът определя два индикатора за наблюдение на сигурността на електроснабдяването в Съюза: „очеквана

²⁶ Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 година относно мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза, OB L 194, 19.07.2016 г., стр. 1—30.

²⁷ Директива 2008/114/EO на Съвета от 8 декември 2008 г. относно установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита (OB L 345, 23.12.2008 г., стр. 75).

²⁸ Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Механизъм за гражданска защита на Съюза (OB L 347, 20.12.2013 г., стр. 24).

непредоставена електроенергия“ (EENS), изразявана в GWh за година, и „очаквано отпадане на товари“ (LOLE), изразено в часове за година. Тези индикатори са част от оценката на адекватността на европейските ресурси, извършена от Европейската мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия („ЕМОПС за електроенергия“), съгласно [член 19 от предложения регламент за електроенергията]. Групата за координация в областта на електроенергетиката редовно ще следи сигурността на доставките въз основа на резултатите от тези индикатори. Агенцията за сътрудничество между енергийните регулятори („Агенцията“) също следва да използва тези индикатори когато в своите годишни доклади за мониторинг на пазарите на електроенергия докладва относно постигнатото от държавите членки в областта на сигурността на доставките, в съответствие с [член 16 от предложения регламент за ACEP].

- (12) за да се осигури съгласуваност на оценките на риска, която изгражда доверие между държавите членки в кризисна ситуация, е необходим общ подход за определяне на сценариите на риска. Затова ЕМОПС за електроенергия следва да разработи съвместно с Агенцията обща методика за идентифициране на рисковете, като ЕМОПС за електроенергия предложи такава методика, а Агенцията я одобри.
- (13) въз основа на тази обща методика ЕМОПС за електроенергия следва редовно да изготвя и актуализира регионални сценарии при криза и да определя най-вероятните рискове за всеки регион като например крайно тежки метеорологични условия, природни бедствия, недостиг на горива или зловредни атаки. Когато се разглежда кризисният сценарий на недостиг на газ като гориво, рисът от разстройване на доставките на газ следва да се оценява въз основа на сценариите за прекъсвания на доставките и инфраструктурата, разработени от Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ в съответствие с член 6.6 на регламента за гарантиране на сигурността на доставките на газ [предложен регламент за гарантиране на сигурността на доставките на газ]. На тази основа държавите членки разработват и актуализират своите национални сценарии при криза, по принцип на всеки три години. Тези сценарии дават основата за плановете за готовност за справяне с рисковете. Когато установяват рисковете на национално равнище, държавите членки следва да опишат също и възможните рискове, които виждат във връзка със собствеността на инфраструктурата, имаща значение за сигурността на доставките, и предприетите възможни мерки, ако има такива, за справяне с тези рискове (като например общо или специфично за сектора законодателство в областта на прединвестиционните проучвания, специалните права за определени акционери, и др.), като посочат защо според тях такива мерки са оправдани.
- (14) регионалният подход към определяне на сценариите на риска и разработването на превантивни и смекчаващи последиците мерки би трябвало да донесе значителни ползи от гледна точка на ефективността на мерките и оптималното използване на ресурсите. Освен това в случай на криза в електроснабдяването едновременно в няколко района един координиран и предварително съгласуван подход ще гарантира съгласувана реакция и ще намали риска от отрицателни странични ефекти, каквито чисто националните мерки биха могли да имат в съседните държави членки. По тази причина настоящият регламент изисква държавите членки да си сътрудничат в регионален контекст.

- (15) както се посочва в [предложението регламент за електроенергията], регионалните оперативни центрове следва редовно да правят оценка на относимите рискове, тъй като на тези центрове се възлага оперативното управление на такива ситуации. За да се гарантира, че центровете могат ефективно да изпълняват своите задачи и да действат в тясно сътрудничество със съответните национални органи с цел предотвратяване на аварии с по-широк машаб и смекчаване на последиците от такива аварии, за регионалното сътрудничество, което се изисква съгласно този регламент, следва да се използват регионалните структури за сътрудничество на техническо равнище, а именно групите на държавите членки, които имат общ регионален оперативен център.
- (16) [предложението регламент за електроенергията] предвижда да се използва обща методика за оценката на средносрочната до дългосрочна адекватност на европейските ресурси (от следващата една година до следващите десет години), за да се гарантира, че решенията на държавите членки относно възможни нужди от инвестиции се вземат по прозрачен начин и чрез общо съгласуване. Целта на тази оценка е различна от целта на краткосрочните оценки за адекватност, които се използват за откриване на евентуални проблеми с адекватността в краткосрочен план, а именно сезонни перспективи (за следващите шест месеца) и оценки на адекватността на производството на електроенергия за една седмица напред и в рамките на деня. Във връзка с краткосрочните оценки съществува необходимост от общ подход към начина, по който се установяват евентуални проблеми, свързани с адекватността. ЕМОПС за електроенергия следва да издава зимни и летни прогнози за перспективите, за да подготви държавите членки и операторите на преносни системи за рисковете във връзка със сигурността на доставките на електроенергия, които могат да възникнат в следващите шест месеца. За да бъдат тези прогнози по-достоверни, те трябва да се базират на обща вероятностна методика, предложена от ЕМОПС за електроенергия и одобрена от Агенцията. За да засили регионалния подход при оценка на рисковете, ЕМОПС за електроенергия следва да може да делегира на оперативните центрове задачи, свързани със сезонните прогнози за перспективите.
- (17) операторите на преносни системи и регионалните оперативни центрове следва да прилагат методиката, използвана за подготовка на сезонните прогнози за перспективите, когато правят всякакви други оценки на рисковете в краткосрочен план, а именно прогнози за адекватността на електропроизводството за една седмица напред или в рамките на деня, предвидени в Регламент на Комисията за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електроенергия.
- (18) за да се осигури общ подход към предотвратяването и управлението на кризи, компетентният орган на всяка държава членка изготвя план за готовност за справяне с рисковете след консултации със заинтересованите страни. В плановете следва да се посочват ефективни, пропорционални и недискриминационни мерки за справяне с всички определени сценарии на криза. Плановете трябва да осигуряват прозрачност, особено относно условията, при които могат да бъдат предприети непазарни мерки за смекчаване на кризисни ситуации. Всички предвидени непазарни мерки трябва да са в съответствие с правилата, посочени в настоящия регламент.

- (19) плановете се състоят от две части, определящи националните мерки и регионалните мерки, съгласувани между държавите членки в региона. Регионални мерки са необходими по-специално в случай на едновременни кризи, когато един координиран и предварително съгласуван подход ще гарантира съгласувана реакция и ще намали риска от отрицателни странични ефекти. Плановете следва да отчитат специфичните особености на държавата членка и да посочват ясно ролите и отговорностите на компетентните органи. Националните мерки следва изцяло да вземат под внимание съгласуваните регионални мерки и в пълна степен да използват възможностите, предоставяни от регионалното сътрудничество. Плановете следва да бъдат технически и оперативни по характер, тъй като функцията им е да помогнат да се предотврати настъпването или разрастването на криза в електроснабдяването и да смекчават последиците от нея.
- (20) плановете следва редовно да се актуализират. За да бъдат плановете винаги актуални и ефективни, компетентните органи на всеки регион следва да организират ежегодни симулации в сътрудничество с регионалните оперативни центрове, за да се провери уместността на плановете.
- (21) Образци би трябвало да улеснят подготовката на плановете и консултациите с други държави членки в дадения регион и с Групата за координация в областта на електроенергетиката. Консултациите в рамките на региона и чрез Групата за координация в областта на електроенергетиката следва да осигурят това мерките, предприети в дадена държава членка или в даден регион, да не поставят в риск сигурността на доставките за други държави членки или региони.
- (22) обменът на информация при кризисна ситуация е от съществено значение за осигуряване на координирани действия и целенасочена помощ. По тази причина настоящият регламент задължава държавите членки незабавно да уведомяват съедните държави членки и Комисията когато са изправени пред криза в електроснабдяването. Те следва също така да дадат информация за причините за кризата, предприетите и планираните мерки за нейното смекчаване и евентуалната нужда от помощ от страна на други държави членки. Когато такава помощ надхвърля сигурността на доставките на електроенергия, приложимата законова рамка остава Механизмът за гражданска защита на Съюза.
- (23) важно е да се улесни комуникацията и разбирането между държавите членки винаги когато имат недвусмислена, сериозна и надеждна информация, че е възможно да настъпи събитие, което е вероятно да доведе до значително разстройване на електроснабдяването. При такива обстоятелства държавите членки следва незабавно да информират Комисията и Групата за координация в областта на електроенергетиката, като предоставят по-специално информация за причините за влошаването, планираните мерки за предотвратяване на криза в електроснабдяването и евентуалната нужда от помощ от страна на други държави членки.
- (24) при криза в електроснабдяването държавите членки следва да си помогат взаимно в дух на солидарност и да осигурят доставяне на електроенергия там, където тя е най-необходима. Това сътрудничество трябва да се основава на предварително съгласувани мерки, посочени в плановете за готовност за

справяне с рисковете. Когато се споразумяват относно сътрудничество, държавите членки следва да вземат предвид социалните и икономическите фактори, включително сигурността на гражданите, както и пропорционалността. Държавите членки се настърчават да споделят най-добрите практики и да използват Групата за координация в областта на електроенергетиката като платформа за обсъждания за откриване на съществуващите възможности за сътрудничество и механизми за солидарност, включително механизми за компенсации. Комисията може да съдейства за подготовката на регионално координирани мерки в даден регион.

- (25) този регламент следва да даде възможност на електроенергийните предприятия и клиентите да разчитат на пазарните механизми, посочени в [предложените директиви за електроенергията и регламент за електроенергията] възможно най-дълго при справяне с кризисни ситуации в електроснабдяването. Правилата за вътрешния пазар и правилата за експлоатация на системата обаче следва да се спазват дори и в кризисни ситуации. Това означава, че към непазарни мерки, като например принудително изключване на товари или доставки на количества в повече извън нормалното функциониране на пазара, следва да се прилагва само в краен случай, когато са изчерпани всички възможности, предлагани от пазара. Следователно принудително изключване на товари може да се извърши само след изчерпване на всички възможности за доброволно изключване. Освен това всички непазарни мерки следва да са необходими, пропорционални, недискриминационни и временни.
- (26) за да осигурят прозрачност след криза в електроснабдяването, засегнатите държави членки извършват последваща оценка на кризисната ситуация и нейните последици, като при това надлежно комуникират със своя национален регуляторен орган. При тази оценка трябва да се вземат предвид освен друго и ефективността и пропорционалността на предприетите мерки, както и разходите за тези мерки. Оценката следва да включва също и трансгранични аспекти като например влиянието на мерките върху други държави членки и степента на подпомагане от тяхна страна.
- (27) задълженията за прозрачност следва да гарантират, че всички мерки за предотвратяване или управление на кризисни ситуации са предприети при спазване на правилата на вътрешния пазар и съответстват на принципите на сътрудничество и солидарност, заложени в енергийния съюз.
- (28) през 2012 г. бе създадена Групата за координация в областта на електроенергетиката като форум за обмен на информация и за настърчаване на сътрудничеството между всички държави членки, по-специално в областта на сигурността на доставките²⁹. Чрез настоящия регламент нейната роля се засилва. Групата ще изпълнява специфични задачи, особено във връзка с подготовката на плановете за готовност за справяне с рискове, и ще има важна роля при наблюдението на резултатите, постигнати от държаните членки в областта на сигурността на доставките на електроенергия, и при разработване на най-добрите практики на тази основа.

²⁹

Решение на Комисията от 15 ноември 2012 г. за създаване на Група за координация в областта на електроенергетиката (2012/C 353/02), ОВ С 353, 17.11.2012 г., стр. 2.

- (29) една електроенергийна криза може да се разпростира извън границите на Съюза и да обхване също и държави от Енергийната общност. За осигуряване на ефективното управление на кризи на границите между държавите членки и договарящите се страни, Съюзът следва тясно да си сътрудничи с договарящите се страни от Енергийната общност при предотвратяването, подготовката за кризи в електроснабдяването и справянето с такива кризи.
- (30) с цел да се даде възможност за бърза реакция на Съюза в отговор на променящите се обстоятелства по отношение на готовността за справяне с рискове в електроенергийния сектор, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с изменения на образците за плановете за готовност за справяне с рискове. От особена важност е по време на подготовкителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременно и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и Съвета.
- (31) държавите членки, действащи самостоятелно, не могат да постигнат в достатъчна степен целта на настоящия регламент, а именно осигуряването на най-ефективна и резултатна готовност за справяне с рискове в рамките на Съюза. Като се имат предвид мащабът или последиците от действието, тя се постига по-добре на равнището на Съюза. Следователно Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в настоящия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (32) директива 2005/89/EО следва да бъде отменена,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава I

Общи разпоредби

Член I

Предмет

Настоящият регламент определя правилата за сътрудничеството между държавите членки с оглед на предотвратяване, подготовка за и справяне с кризи в електроснабдяването в дух на солидарност и прозрачност и при пълно спазване на изискванията на един конкурентен вътрешен пазар на електрическа енергия.

Член 2
Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат определенията в член 2 на Директивата за електроенергията [предложената директива за електроенергията] и член 2 от Регламента за електроенергията [предложението за електроенергията].
2. Прилагат се също така следните определения:
  - a) „сигурност на доставките на електрическа енергия“ означава способността на дадена електроенергийна система да гарантира непрекъснато снабдяване с електроенергия на потребителите при ясно определени показатели;
  - b) „криза в електроснабдяването“ означава ситуация на значителен недостиг на електроенергия или невъзможност за доставяне на електроенергия до крайните потребители, която ситуация е съществуваща или предстои да настъпи;
  - c) „едновременна криза“ означава криза в електроснабдяването, която засяга повече от една държава членка в едно и също време;
  - d) „лице или екип за управление в условия на криза“ означава лице, група лица или институция, на което/която е възложено да изпълнява ролята на точка за контакт и да координира потока информация по време на кризата в електроснабдяването;
  - e) „непазарна мярка“ означава всяка мярка от страна на генериращите мощности или на товарите, която се отклонява от правилата на пазара или търговските споразумения с цел да смекчи криза в електроснабдяването;
  - f) „регион“ означава група от държави членки, които имат общ регионален оперативен център, създаден съгласно член 33 на Регламента за електроенергията [предложението за електроенергията].

Член 3
Компетентен орган

1. Възможно най-скоро и не по-късно от [OPOCE вписва точната дата: три месеца след влизането в сила на този регламент] всяка държава членка определя национален правителствен или регулаторен орган за свой компетентен орган, отговарящ за изпълнението на задачите, посочени в този регламент. Компетентните органи си сътрудничат помежду си за целите на настоящия регламент.
2. След като компетентният орган бъде определен, държавите членки без отлагане уведомяват Комисията за неговото название и данни за контакт.

Глава II

Оценка на риска

Член 4

Оценка на сигурността на доставките

Държавите членки осигуряват оценката на всички рискове, свързани със сигурността на доставките на електрическа енергия, да се извършва в съответствие с правилата, посочени в настоящия регламент и *член 18 на Регламента за електроенергията [предложението за електроенергията]*. За тази цел те си сътрудничат с ЕМОПС за електроенергия и с регионалните оперативни центрове.

Член 5

Методика за определяне на сценарии при криза в електроснабдяването на регионално равнище

1. Не по късно от [*OPOCE вписва точната дата: два месеца след влизането в сила на този регламент*], ЕМОПС за електроенергия представя на Агенцията предложение за методика за определяне на най-уместните сценарии при криза в електроснабдяването в регионален контекст.
2. Сценариите при криза се определят въз основа минимум на следните рискове:
  - а) редки и крайно тежки природни бедствия;
  - б) случайни опасности, превишаващи критерия за сигурност N-1;
  - в) опасности, които произтичат от обстоятелства, включително недостиг на горива;
  - г) зловредни атаки.
3. Предложената методика следва да включва минимум следните елементи:
  - а) вземане под внимание на всички имащи отношение национални и регионални обстоятелства;
  - б) взаимодействието и връзката на рисковете отвъд границите;
  - в) симулации на сценарии на едновременна криза;
  - г) класификация на рисковете според тяхното въздействие и вероятност.

Когато се разглеждат рисковете от разстройване на доставките на газ в контекста на определяне на рисковете съгласно параграф 2(с), ЕМОПС за електроенергия използва сценариите за прекъсвания на доставките на газ и инфраструктурата, разработени от Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ в съответствие с *член 6.6 на регламента за*

гарантиране на сигурността на доставките на газ [предложен регламент за гарантиране на сигурността на доставките на газ].

4. Преди да представи предложената методика ЕМОПС за електроенергия провежда обсъждане с участието най-малко на промишлеността и потребителските организации, операторите на електроразпределителни системи, националните регуляторни органи и други национални органи. ЕМОПС за електроенергия надлежно взема предвид резултатите от обсъждането.
5. В рамките на два месеца след получаването на предложената методика Агенцията я одобрява или я изменя. В последния случай Агенцията се консулира с ЕМОПС за електроенергия преди да приеме изменената версия и да я публикува в своята интернет страница.
6. ЕМОПС за електроенергия редовно актуализира и усъвършенства методиката в съответствие с параграфи 1 до 5. Агенцията или Комисията може да поискат такова актуализиране и усъвършенстване при надлежно обосноваване. В рамките на шест месеца след искането ЕМОПС за електроенергия представя на Агенцията проект за предложените промени. В срок от два месеца след получаване на проекта Агенцията коригира или одобрява промените и ги публикува на своята интернет страница.

Член 6

Определяне на сценарии при криза в електроснабдяването на регионално равнище

1. Не по късно от [*OPOCE вписва точната дата: десет месеца след влизането в сила на този регламент*] и въз основа на методиката, приета съгласно член 5, ЕМОПС за електроенергия определя най-уместните сценарии при криза в електроснабдяването за всеки регион. Мрежата може да делегира на регионалните оперативни центрове задачи, свързани с определянето на сценарии при регионална криза.
2. ЕМОПС за електроенергия представя определените сценарии при регионална криза в електроснабдяването на Групата за координация в областта на електроенергетиката за обсъждане.
3. ЕМОПС за електроенергия актуализира сценариите на всеки три години, освен ако обстоятелствата не изискват по-чести актуализации.

Член 7

Определяне на сценарии при криза в електроснабдяването на национално равнище

1. Не по късно от [*OPOCE вписва точната дата: десет месеца след влизането в сила на този регламент*] държавите членки определят най-уместните сценарии при криза в електроснабдяването на национално равнище.

2. Сценариите следва да се определят въз основа най-малко на рисковете, посочени в член 5, параграф 2 и да са съгласувани с регионалните сценарии, определени съгласно член 6. Държавите членки актуализират сценариите на всеки три години, освен ако обстоятелствата не изискват по-чести актуализации.
3. Не по късно от [OPOCE вписва точната дата: десет месеца след влизането в сила на този регламент] държавите членки уведомяват Група за координация в областта на електроенергетиката и Комисията относно възможните рискове, които виждат във връзка със собствеността на инфраструктурата, имаща значение за сигурността на доставките на електроенергия, и относно евентуално предприетите мерки за предотвратяване или смягчаване на тези рискове, като посочат защо според тях такива мерки са необходими и пропорционални.

Член 8

Методика за оценка на адекватността в краткосрочен план

1. Не по късно от [OPOCE вписва точната дата: два месеца след влизането в сила на този регламент] ЕМОПС за електроенергия представя на Агенцията предложение за методика за оценка на адекватността на електропроизводството в краткосрочен план, а именно сезонната адекватност, както и адекватност от една седмица напред до в рамките на деня, която методика следва да обхваща минимум следното:
  - a) неопределеността на подаването на електроенергия, като например вероятността за изключване на преносна способност, вероятността за непредвидено изключване на електроцентрали, тежки метеорологични условия, променливост на товарите и променливост на производството на електроенергия от възстановяими източници;
  - б) вероятността от възникване на критична ситуация;
  - в) вероятността от възникване на ситуация на едновременна криза.

Методиката следва да прилага вероятностен подход и да взема предвид регионалния контекст и контекста на целия Европейски съюз, включително — до възможната степен — на държави не членки на ЕС в синхронните зони на Съюза.

2. Преди да представи предложената методика ЕМОПС за електроенергия провежда обсъждане с участието най-малко на промишлеността и потребителите, операторите на електроразпределителни системи, националните регулаторни органи и други национални органи. ЕМОПС за електроенергия надлежно взема предвид резултатите от обсъждането.
3. В рамките на два месеца след получаването на предложената методика Агенцията я одобрява или я изменя. В последния случай Агенцията се консулира с ЕМОПС за електроенергия преди да приеме изменената версия и да я публикува в своята интернет страница.

4. ЕМОПС за електроенергия редовно актуализира и усъвършенства методиката в съответствие с параграфи 1 до 3. Агенцията или Комисията може да поискат такова актуализиране и усъвършенстване при надлежно обосноваване. В рамките на шест месеца след искането ЕМОПС за електроенергия представя на Агенцията проект за предложените промени. В срок от два месеца след получаване на проекта Агенцията коригира или одобрява промените и ги публикува на своята интернет страница.

Член 9

Оценки на адекватността в краткосрочен план

1. Всички оценки на адекватността на електропроизводството в краткосрочен план се извършват съгласно методиката, разработена по реда на член 8.
2. ЕМОПС за електроенергия изготвя сезонни прогнози за перспективите относно адекватността съгласно методиката, разработена по реда на член 8. ЕМОПС публикува резултатите най-късно до 1 декември всяка година за зимната прогноза и най-късно до 1 юни — за лятната прогноза. Мрежата може да делегира на регионалните оперативни центрове задачи, свързани с прогнозите за перспективите. Тя представя тези прогнози на Групата за координация в областта на електроенергетиката, която може да даде препоръки относно резултатите, когато това е уместно.
3. Регионалните оперативни центрове правят оценки на адекватността от една седмица напред до в рамките на деня за своите съответни региони, въз основа на методиката, приета съгласно член 8.

Глава III

Планове за готовност за справяне с рискове

Член 10

Изготвяне на планове за готовност за справяне с рискове

1. Въз основа на регионалните и националните сценарии при кризи в електроснабдяването, определени в съответствие с член 6 и член 7, компетентният орган на всяка държава членка изготвя план за готовност за справяне с рискове, след като се е консултирал с електроенергийните предприятия, предприятията за природен газ, съответните организации, представляващи интересите на битовите потребители и на промишлените потребители на електроенергия и с националния регуляторен орган (когато той не е компетентният орган).
2. Планът включва национални мерки и регионални мерки съгласно определеното в член 11 и член 12. Без да се засягат разпоредбите на член 15, всички планирани или предприети мерки за предотвратяване, подготовка за и смекчаване на кризисни ситуации в електроснабдяването следва да са в пълно съответствие с правилата за вътрешния пазар на електрическа енергия и за

експлоатация на системата. Тези мерки следва да са ясно дефинирани, прозрачни, пропорционални и недискриминационни.

3. Планът се изготвя в съответствие с образца, даден в приложението. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 19 с цел изменение на посочения образец.
4. Преди даден план да бъде приет, компетентният орган представя проект за този план на компетентните органи на останалите държави членки в дадения регион и на Групата за координация в областта на електроенергетиката за консултация.
5. Най-късно до три месеца след представянето на проекта за план компетентните органи на останалите държави членки в региона и Групата за координация в областта на електроенергетиката го преглеждат и могат да дадат препоръки.
6. Най-късно до шест месеца след представянето на проекта за план въпросната държава членка го приема, като съответно взема предвид резултатите от консултацията и препоръките, дадени от компетентните органи на други държави членки и от Групата за координация в областта на електроенергетиката. Държавата членка представя приетия план на Групата за координация в областта на електроенергетиката без забавяне.
7. Държавите членки оповестяват плановете публично, като осигуряват запазване на поверителността на чувствителната информация, по-конкретно информацията относно мерки, свързани с предотвратяването на зловредни атаки и смекчаване на последиците от такива атаки.
8. Държавите членки приемат и публикуват първия план най-късно до [OPOCE вписва точната дата: две години след влизането на този регламент в сила]. Те актуализират плановете на всеки три години, освен ако обстоятелствата не изискват по-чести актуализации.

Член 11

Съдържание на плановете за готовност за справяне с рискове по отношение на националните мерки

1. Всеки план следва да посочва всички планирани и предприети мерки за предотвратяване, подготовка за и смекчаване на кризисни ситуации в електроснабдяването, определени в съответствие с член 6 и член 7. Той най-малкото:
  - а) съдържа обобщение на сценарийите при криза в електроснабдяването, определени за съответните държави членки и регион, в съответствие с процедурата, уредена в член 6 и член 7;
  - б) посочва ролята и отговорностите на компетентния орган;
  - в) описва мерките, предвидени за подготовка за и предотвратяване на рисковете, идентифицирани в съответствие с член 6 и член 7;

- г) определя национално лице или национален екип за управление в условия на криза и посочва неговите задачи;
  - д) посочва подробни процедури, които да се следват при всяка кризисна ситуация в електроснабдяването, включително съответстващите схеми, представящи движението на информационните потоци;
  - е) посочва приноса на пазарните мерки за справяне с кризисни ситуации в електроснабдяването;
  - ж) определя възможните непазарни мерки, които да се предприемат при кризисни ситуации в електроснабдяването; посочва факторите, при които тези мерки се задействат; условията и процедурите за изпълнението на мерките и по какъв начин те съответстват на изискванията, изложени в член 15;
  - з) включва подробен план за изключване на товари, който указва кога следва да се изключват товари, при какви обстоятелства, и какви размери на товара следва да се изключат. Планът посочва кои категории потребители на електроенергия да получат специална защита от изключване и обосновава необходимостта от такава защита, по-специално във връзка с обществената безопасност и личната сигурност;
  - и) описва механизмите, които да се използват за информиране на обществеността относно всяка криза в електроснабдяването.
2. Всички национални мерки следва изцяло да са съобразени с регионалните мерки, съгласувани по реда на член 12, и да не излагат на опасност сигурността на доставките на електроенергия на други държави членки или на Съюза като цяло.

Член 12

Съдържание на плановете за готовност за справяне с рискове по отношение на регионално координирани мерки

1. В допълнение към мерките, изброени в член 11, планът на всяка държава членка включва регионални мерки, които осигуряват предотвратяване и управление по подходящ начин на кризисни ситуации с трансгранично въздействие. Тези мерки следва да се съгласуват в рамките на дадения регион и да включват минимум:
  - а) посочване на регионален мениджър или екип за действие при кризи;
  - б) механизми за споделяне на информация и за сътрудничество в рамките на даден регион;
  - в) мерки за смякчаване на въздействието на дадена криза, включително при ситуация на едновременна криза. Мерките следва да включват регионални планове за изключване на товари и технически, правни и финансови мерки във връзка с взаимната помош, за да се гарантира, че електроенергията може да бъде подавана там, където е най-необходима, и

- при това — по оптимален начин. Наред с другото тези мерки следва да посочват факторите, при които се задейства предоставянето на взаимна помощ; формулата за изчисление или паричната сума; страните, които плащат и които получават плащане, и правила за арбитраж;
- г) процедури за ежегодно проверяване на плановете.
2. Регионалните мерки, които се включват в този план, се съгласуват с компетентните органи на държавите членки в дадения регион. Не по късно от осем месеца преди крайния срок за приемане или актуализиране на плана компетентните органи докладват на Групата за координация в областта на електроенергетиката за постигнатите договорености. Ако съответните компетентни органи не са били в състояние да постигнат договореност, те уведомяват Комисията за причините за това. В този случай Комисията може да поиска от Агенцията да съдейства за постигането на договореност при консултиране с ЕМОПС за електроенергия.
3. В сътрудничество с регионалните оперативни центрове и с участието на съответните заинтересовани страни компетентните органи във всеки регион извършват ежегодни симулации на криза, като изпитват по-специално механизмите за комуникация, посочени в параграф 1, точка (б).

Глава IV

Управление на кризисни ситуации в електроснабдяването

Член 13

Ранно предупреждение и обявяване на опасност

1. Когато сезонната прогноза за перспективите относно адекватността или друг източник дава конкретна, сериозна и надеждна информация, че е възможно възникването на събитие, което да доведе до значително разстройване на електроснабдяването в дадена държава членка, компетентният орган на тази държава членка следва без неоправдано забавяне да изпрати ранно предупреждение до Комисията и до Групата за координация в областта на електроенергетиката. Той следва да даде информация относно причините за такова разстройване, предприетите или планираните мерки за предотвратяване на криза в електроснабдяването, и относно евентуалната нужда от помощ от страна на други държави членки. Това трябва да включва и информация за възможното влияние на мерките върху вътрешния енергиен пазар, включително в други държави членки.
2. Когато дадена държава членка е изправена пред кризисна ситуация в електроснабдяването, компетентният орган на тази държава обявява опасността и уведомява компетентните органи на съседните държави членки и Комисията без неоправдано забавяне. Той ги информира за причините за обявяване на кризата в електроснабдяването, за предприетите и планираните мерки за нейното смякчаване и за евентуалната нужда от помощ от страна на други държави членки.

3. В случаите, в които предоставената информация се счете за недостатъчна, Комисията може да поиск от съответната държава членка да предостави допълнителна информация.
4. Когато компетентен орган издаде ранно предупреждение или обяви криза в електроснабдяването, действията, включени в плана за готовност за справяне с рискове, трябва да се изпълняват във възможно най-пълна степен.

Член 14
Сътрудничество и помощ

1. Държавите членки действат и си сътрудничат в дух на солидарност, за да предотвратят и управляват кризисни ситуации в електроснабдяването с цел да се осигури подаване на електрическа енергия там, където е най-необходима и да се защитят обществената сигурност и личната безопасност.
2. Когато е необходимо, държавите членки следва взаимно да си предлагат помощ за предотвратяване или смекчаване на криза в електроснабдяването. Такава помощ подлежи на компенсация.

Член 15
Спазване на пазарните правила

1. Мерките, приемани за предотвратяване или смекчаване на кризисни ситуации в електроснабдяването, следва да са в съответствие с правилата за вътрешния пазар на електроенергия и за експлоатация на системата.
2. Непазарни мерки могат да бъдат задействани в кризисна ситуация само след изчерпване на всички възможности, които пазарът предоставя. Те не трябва неоправдано да изкривяват конкуренцията и резултатното функциониране на пазара на електроенергия. Тези мерки следва да са необходими, пропорционални, недискриминационни и временни.
3. Съкращаване на трансакциите, включително съкращаване на вече разпределена междузонова преносна способност, ограничаване на предоставянето на междузонова преносна способност за разпределение или ограничаване на предоставянето на графици следва да се приема само в съответствие с правилата, посочени в член 14, параграф 2 на Регламента за електроенергията [предложението за регламент за електроенергията] и правилата, приети за конкретизиране на това предоставяне.

Глава V

Оценка и мониторинг

Член 16

Последваща оценка

1. Възможно най-скоро и не по-късно от шест седмици след обявяване на кризисна ситуация в електроснабдяването съответните компетентни органи, при консултиране с техния национален регуляторен орган (когато той не е компетентния орган) представят на Групата за координация в областта на електроенергетиката и на Комисията доклад за оценка.
2. Този доклад включва най-малко следното:
  - а) описание на събитието, предизвикало кризата;
  - б) описание на взетите превантивни, подготвителни и смекчаващи мерки и оценка на тяхната пропорционалност и резултатност;
  - в) оценка на трансграничния ефект на взетите мерки;
  - г) описание на помощта, предоставена на или получена от съседни държави членки и държави извън ЕС;
  - д) икономическото влияние на кризата в електроснабдяването и ефектът на предприетите мерки върху електроенергийния сектор, по-конкретно обемите непредоставена електроенергия и равнището на ръчно изключване на товари (включително сравнение между равнищата на доброволно и на принудително изключване на товари);
  - е) възможни или предложени подобрения в плана за готовност за справяне с рискове.
3. В случаите, в които предоставената в доклада информация се счете за недостатъчна, Групата за координация в областта на електроенергетиката и Комисията може да поискат от съответната държава членка да предостави допълнителна информация.
4. Съответните компетентни органи представят на Групата за координация в областта на електроенергетиката резултатите от оценката.

Член 17

Мониторинг от страна на Групата за координация в областта на електроенергетиката

1. Освен изпълнението на другите специфични задачи, посочени в настоящия регламент, Групата за координация в областта на електроенергетиката обсъжда и прави преглед на:

- a) резултатите от десетгодишния план за развитие на електрическата мрежа, подгответен от ЕМОПС за електроенергия;
  - б) съгласуваността на плановете за готовност за справяне с рискове, приети от държавите членки съгласно процедурата, посочена в член 10;
  - в) резултатите от оценките на адекватността на европейските ресурси, изготвени от ЕМОПС за електроенергия както е посочено в член 19, параграф 3 на Регламента за електроенергията [предложението за регламент за електроенергията];
  - г) постигнатото от държавите членки в областта на сигурността на доставките, вземайки предвид минимум индикаторите, изчислени в оценката на адекватността на европейските ресурси, а именно очакваната недоставена енергия (EENS) и очакваното отпадане на товари (LOLE);
  - д) резултатите от сезонните прогнози за перспективите, посочени в член 9;
  - е) информацията, получена от държавите членки в съответствие с член 7, параграф 3;
  - ж) резултатите от докладите за последваща оценка, посочени в член 16.
2. Групата за координация в областта на електроенергетиката може да отправя препоръки към държавите членки относно въпросите, посочени в параграф 1, които държавите членки трябва да вземат изцяло под внимание.

Глава VI Заключителни разпоредби

Член 18 Сътрудничество с договарящите се страни от Енергийната общност

Приканват се държавите членки и договарящите се страни от Енергийната общност да си сътрудничат тясно в процеса на определяне на сценарии при кризи в електроснабдяването и за изготвянето на планове за готовност за справяне с рискове, така че да не се предприемат такива мерки, които застрашават сигурността на доставките за държавите членки, за договарящите се страни или за Съюза. В това отношение договарящите се страни от енергийната общност могат да участват в Групата за координация в областта на електроенергетиката при покана от страна на Комисията във връзка с всички въпроси, които ги засягат.

Член 19 Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 10, параграф 3, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от [*OPOCE вписва датата на влизане в сила на настоящия регламент*].
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 10, параграф 3, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 година³⁰.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 10, параграф 3, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

**Член 20
Отмяна**

Директива 2005/89/EО се отменя.

**Член 21
Влизане в сила**

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

---

³⁰

OB L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател